

Извјештај о испуњењу 12 захтјева садржаних у петицији избјеглих и прогнаних Срба из Републике Хрватске

Увод

Према попису из 1991. године, Републике Хрватска је имала 4.784.265 становника, од тога броја као Срби изјаснило се 581.663 становника или 12,2 одсто. Према попису становништва од 31. марта 2001. године, у Хрватској је било 4.437.460 становника. Од тог броја, Срба је регистровано 201.631 или 4,54 одсто. Успоређујући два пописа број Срба који живи у Републици Хрватској се смањило за 380.000 или за скоро две трећине.

Према попису из 1991. године у Републици Хрватској је пописано је 286.000 грађана који се нису изјаснили у смислу националне припадности (Југославени, национално неопредељени, регионално опредељени или непознато). Према попису из 2001. године пописано је 116.000 грађана који се нису изјаснили у смислу националне припадности (национално неопредељени, регионално опредељени или непознато) или 170.000 мање у односу на попис из 1991. године. Процјењује се да је од 170.000 грађана који се на попису 1991. године нису изјаснили у смислу националне припадности барем 120.000 српског поријекла. То значи да је у Републици Хрватској 1991. године живјело око 700.000 Срба. Подсјећамо да се попис 1991. године спроводио у атмосфери националистичке хистерије и говора мржње. Због тога је дио грађана сматрао да је боље да се не изјашњавају као Срби да би избјегли могуће проблеме у окружењу у којем су живјели. Нажалост, многим то није помогло.

Дакле, из Републике Хрватске је, поред поменутих 380.000 протјерано још 120.000 Срба што је укупно 500.000 избјеглих и прогнаних Срба или око 150.000 породица. Од укупног броја протјераних Срба 250.000 је протјерано са подручја под заштитом Уједињених нација а око 250.000 са подручја која су била под хрватском контролом и гдје није било ратних дејстава.

На подручју под хрватском контролом одузето је у судским поступцима на незаконит начин 30.000 станова на којима постојало станарско право, срушено је 10.000 кућа у терористичким акцијама а око 10.000 власника кућа и станова је склопило уговоре о замјени најчешће на своју штету јер су на замјену били принуђени због притисака и пријетњи. На подручју под заштитом Уједињених нација (подручје Крајине) уништено је или оштећено око 30.000 кућа и око 15.000 привредних и помоћних објеката послје

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

операција „Олуја“; око 20.000 кућа и око 10.000 станова на којима станарско право одузето је Законом о привременом одузимању имовине. Пљачкање, спаљивање или минирање српске имовине било је у функцији прислиног протјеривања Срба и спречавања њиховог повратка у Хрватску.

Наведени подаци потврђују пресуду Судског већа Хашког трибунала од 15. априла 2011. године у којој се, између осталог, каже да је хрватска операција „Олуја“ била удружени злочиначки подухват с циљем присилног и трајног протјеривања српског становништва. Можемо закључити да је у Републици Хрватској на дјелу, дуги низ година, систематско уништавање и незаконито одузимање (узурпирање) српске имовине (куће, станови, привредни објекти (пословни простори), помоћни објекти, пољопривредно и шумско земљиште и др.). Република Хрватска системски крши једно од темељних људских права тј. право на слободно уживање приватног власништва.

Темељ за рјешавање проблема одузете приватне имовине и стечених права јесте Прилог Г Бечког споразума о сукцесији (Анекс Г) у којем се јасно каже да ће права на покретну и непокретну имовину на коју су грађани бивше СФРЈ имали право на дан 31.12.1990. године бити призната, заштићена и враћена у складу са утврђеним стандардима и нормама међународног права без обзира на националност, држављанство, мјесто боравка или пребивалиште тих лица. Лица која не могу остварити ова права имају право на новчану надокнаду у складу са нормама грађанског и међународног права. Такође, сваки пренос права на покретну или непокретну имовину учињен након 31.12.1990. године и закључен под притиском или супротно стандардима и нормама међународног права биће ништаван.

Апелујемо на Европску унију да не затвори поглавље 23 “Правосуђе и људска права” тј. све док Република Хрватска заиста не постане држава владавине права и поштовања људских права свих њених грађана у складу са принципом недискриминације и једнакости. Поглавље 23 “Правосуђе и људска права” је најважније за свеобухватно и правично решавање бројних проблема око 500.000 избјеглих и прогнаних Срба из Републике Хрватске и преко 100.000 осталих грађана Србије који су оштећени у својим имовинским и другим правима.

Апелујемо на Европску унију да подржи наш захтјев да Сабор Републике Хрватске усвоји Декларацију о поштовању људских права избјеглих и прогнаних Срба из Републике Хрватске и грађана који су оштећени у својим имовинским и другим правима у Републици Хрватској (у прилогу). Усвајањем Декларације Република Хрватска би преузела одговорност за губитке тј. за огромну штету која је учињена према грађанима српске

националности.

Апелујемо на Европску унију да подржи наш захтјев да Влада Републике Хрватске успостави механизам путем којег би се одлучивало о сваком појединачном или породичном захтјеву везано за повратак приватне својине и стечених права или правичну новчану надокнаду.

У наставку ћемо посебно елаборирати и образложити сваки од 12 захтјева који су садржани у Петицији избјеглих и прогнаних Срба из Републике Хрватске коју је досад потписало 70.000 избјеглих и прогнаних Срба и велик дио грађана Србије који су оштећени у својим људским правима у Републици Хрватској.

1. Повратак заузете покретне и непокретне имовине

У Хрватској се масовно од 1991. године догађа незаконито одузимање или коришћење пољопривредног земљишта, стамбених и привредних објеката повратника српске националности и избјеглих и прогнаних Срба. На тај начин се у пракси правним путем легализују резултати етничког чишћења. Срби у великом броју случајева не могу ући у своју кућу, привредни објекат или пољопривредну површину. Према попису имовине избјеглих и прогнаних Срба из 1996. године у власништву Срба у Хрватској 1991. године било око 18 милиона квадратних метара грађевинског простора, од којих 14 милиона стамбеног и 4 милиона квадратних метара пословног простора. Под недовршене инвестиције пријављено је око 800 милиона немачких марака. Избјегли и прогнани Срби су у власништву имали 500.000 хектара пољопривредног земљишта (оранице, вртови, ливаде, воћњаци, виногради и пашњаци) и око 100.000 хектара шумског земљишта. Овде нису укључени подаци грађана Србије, њих око 25.000, који су имали приватне куће и викендице, те другу имовину.

У наставку наводимо начине уништавања и незаконитог одузимања (узурпирања) српске имовине у Хрватској од стране државних органа или локалних моћника уз прећутну сагласност власти.

а) Око 1.000 власника српске националности не могу да слободно располажу својим кућама које су током или после рата незаконито одузете и дане на коришћење

другим лицима тј. привременим корисницима

Судови власницима не дају да располажу својом имовином док се привременим корисницима хрватске националности не надокнаде уложена средства (случај Миладиновић, случај Кунић). Влада Републике Хрватске је 2006. године донијела одлуку да ће потраживања привремених корисника преузети на себе. Нажалост, судови не поштују наведену одлуку.

Захтјев: омогућити власницима српске националности да слободно располажу својим кућама које су током или после рата незаконито одузете и дане на коришћење другим лицима тј. привременим корисницима у складу са Одлуком Владе Хрватске из 2006. године

б) Већина од 10.000 српских кућа продана је на незаконит начин (фалсификоване пуномоћи, двоструки уговори) преко Агенције за промет некретнина (АПН) коју је основала Влада Републике Хрватске априла 1997. године

Разне посредничке агенције су сарађујући са АПН-ом путем фалсификованих пуномоћи продали већину кућа избјеглих Срба без њиховог знања и одобрења. Пуномоћи су овјераване лажним печатом и фалсификованим потписом власника куће. Преварени људи ником нису дали пуномоћ за продају својих кућа, нису обавјештени о продаји својих кућа нити су добили новац

Други начин преваре је био тзв. механизам двоструких уговора који се примјењивао приликом купопродаје имовине Срба из Хрватске (на пример: Власник куће је добио уговор с цијеном од 33.000 евра а други примјерак Уговора се налази у АПН-у на износ од 48.000 евра тако да је оштећен за 15.000 евра. Поред тога је платио провизију од 3% на уговор од 33.000 евра).

Захтјев: Поништити све уговоре који склопљени на основу лажних пуномоћи или је коришћен механизам двоструких уговора. До рашћињавања афере са уговорима замрзнути рад Агенције за промет некретнина.

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

ц) Око 10.000 српских породица који су до рата живјели у већим хрватским градовима било је принуђено да, због притисака и пријетњи, склопи уговоре о размјени својих кућа и станова

У градовима под хрватском контролом током 1991 и 1992. године Срби су били под притисцима и пријетњама да ће им бити миниране куће или да ће бити убијени ако се не одселе из Републике Хрватске. Због тога је дио Срба био принуђен да склопи уговор о размјени кућа на подручју под заштитом Уједињених нација или у Републици Србији. У великом броју случајева вриједност њихових кућа и станова је била вишеструко већа од кућа у које су се уселили након размјене. Наведени грађани су сматрали да је то привремено рјешење до завршетка рата. Међутим, судови у Републици Хрватској су после рата потврђивали склопљене уговоре иако нису скопљени слободном вољом што је супротно законским прописима и супротно Анексу Г Споразума о сукцесији у коме се каже да ће сваки пренос права на покретну или непокретну имовину учињен након 31.12.1990. године и закључен под притиском или супротно стандардима и нормама међународног права бити ништаван.

Конкретно, предмети принудне размјене имовине или купопродајом по изузетно ниским цијенама добили су и добијају судски епилог који је попуно супротан ономе што је предвиђено одредбама било Споразума о нормализацији било Споразума о сукцесији. Вршена је замјена некретнина између власника у Хрватској са власницима у Србији често "на невиђено", тако да је долазило до велике несразмјера у вриједности те имовине.

Захтјев: Предложити Сабору Републике Хрватске да донесе одговарајуће законско рјешење којим ће овластити Државно одвјетништво Републике Хрватске да примјеном Анекса Г Споразума о сукцесији поништи Уговоре о размјени чији су власници, који су до рата живјели у већим хрватским градовима, били принуђени да их, због притисака и пријетњи, склопе супротно својој слободној вољи и противном међународним стандардима

д) Република Хрватска се од 1997. године, након доношења Закона о власништву, укњижила као власник на преко 800.000 катастарских честица чији су посједници тј. катастарски власници до 1995. године били Срби и намјерава да се до 2015. године укњижи на преосталих 700.000 катастарских честица чији су посједници тј. катастарски власници Срби

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

У Републици Хрватској има 14.500.000 катастарских честица. Од тога броја 1.500.000 катастарских честица се води као општенародна (кућне задруге или земљишне заједнице које су постојале прије Другог свјетског рата) друштвена својина или имовина друштвених предузећа. Након доношења Закона о власништву 1997. године држава Хрватска се уписује као власник наведених честица. На основу рјешења судова држава се уписује као власник у земљишне књиге а Срби се бришу из катастра као посједници. Свако би морао да добије рјешење о брисању из катастра што није случај. Дакле Србима се по Закону о власништву из 1997. године отима земља и то под паролем „сређивања земљишњих књига“ Информације се налазе на огласним таблама општина и градова за које највећи дио избјеглих и прогнаних Срба не зна. Хрватска је била обавезна да избјеглим и прогнаним Србима помогне да се упишу у земљишним књигама као власници.

Често се зна чути да су Срби криви за своје садашње стање јер нису средили власничке папире. Међутим, ни у самом Загребу у протеклих 30 година није проведена укњижба власништва. Постоје многи случајеви да су физичка лица откупила станове у Загребу а посједују само купопродајне уговоре јер је у земљишним књигама на мјесту њихове зграде уцртана ливада. Какве би реакције биле када би се на станове тих људи укњижила држава као власник? Одговор је веома јасан: избио би јавни скандал.

Захтјев: Предложити Сабору Републике Хрватске да донесе одговарајуће законско рјешење којим ће се омогућити повратак земље стварним власницима а на коју се Република Хрватска уписала у земљишне књиге као власник (800.000 катастарских честица чији су стварни власници Срби) и обуставити доношење решења судова о упису државе као власника на преосталих 700.000 катастарских честица. Донијети одговарајуће законско рјешење којим ће се омогућити избјеглим и прогнаним Србима, уз подршку државе, да се упишу као власници у земљишне књиге до 2015. године до када је предвиђено прелазно стање..

е) Општине и градови су дали у закуп преко 10.000 х пољопривредног земљишта у власништву Срба без њихове сагласности

Град Бенковац је 2010. године путем јавног конкурса дао у закуп 210 хектара земљишта чији су већински власници Срби. Давање пољопривредног земљишта у закуп на 20 година овим путем је јасна порука избјеглим и прогнаним Србима да нису пожељни. Потез је не само неправедан него и незаконит. У том правцу одлука Уставног суда Републике Хрватске из марта 2011 је позитивна. Уставни суд Републике Хрватске је укинуо чланове Закона о пољопривредном земљишту којим се необрађено земљиште могло привремено одузети власницима и дати у закуп уз накнаду, али без њихова

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

знања. По укинутим одредбама необрађеним површинама је требала располагати Агенција за пољопривредно земљиште. Република Хрватска је спровела незаконите радње јер власништво није сређено на релацији земљишне књиге-катастар. Рок за сређивање је 2015. година тј. усклађивање земљишних књига и катастра, а све до тог датума сматра се пријелазним раздобљем.

Захтјев: обуставити поступак додјеле земље у власништву Срба у закуп другим лицима без њихове сагласности, као и донијети Уредбу о престанку објављивања нових конкурса. Предложити Влади Републике Хрватске да подзаконским актима омогући спровођење одлуке Уставног суда Републике Хрватске о забрани давања земље у закуп без сагласности власника.

f) Законом о пољопривредном земљишту прописане су високе новчане казне за необрађивање земљишта према агротехничким мјерама посебно погађају избјегле и прогане Србе јер ће остати без земље (немају средстава за плаћање казни а нема услова за одрживи повратак)

Законом о пољопривредном земљишту је предвиђено да људи који не буду обрађивали своју земљу предвиђену за пољопривредну производњу у складу са агротехничким мјерама морати ће плаћати високе новчане казне од 500 до 15.000 куна (од 70 евра до 2.000 евра). Ако је пољопривредно земљиште у грађевинском подручју или у подручју предвиђеном документима просторног уређења за изградњу, а не одржава се способним за пољопривредну производњу, новчана казна за физичко лице од 2000 до 30.000 куна за физичко лице (од 300 евра до 15.000 евра). Уколико их не буду плаћали земља ће им бити одузета. Избјегли Срби су највише погођени јер неће моћи да обрађују своју земљу и тако ће остати без ње. Одлуком се легализују резултати етничког чишћења и одузима приватно власништво над земљом највећем броју грађана српске националности.

Захтјев: до 2015. године обуставити примјену високих новчани казни за необрађивање земље према избјеглим и прогнаним Србима јер нису у могућности да обрађују земљу нити да плаћају казне

g) У 5.000 случајева српским повратницима и избјеглим Србима незаконито је одузето, на основу фалсификованих уговора, пољопривредно земљиште, куће, станови и привредни објекти од стране локалних моћника и уз прешутну извршне сагласност

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

власти и одлуке хрватског правосуђа

Општински судови у својим одлукама проглашавају власнике несталим, мртвима или непостојећима (Опћински суд у Задру - случај Ћирић) и легализују незаконито одузимање имовине од стране локалних моћника. др.

Захтјев: Предложити Сабору Републике Хрватске да донесе одговарајуће законско рјешење који ће се омогућити, (као што је то урађено у вези приватизације) враћање прогнаним и избјеглим Србима незаконито одузето пољопривредно и шумско земљиште, куће станове и привредни објекти од стране локалних моћника.

h) У 5.000 случајева српским повратницима, избјеглим Србима и Српској православној цркви је незаконито заузето (узурпирано) пољопривредно земљиште, куће, станове и привредни објекти

Локални моћници за које не постоји закон, уз прешутни благослов власти, незаконито користе црквену земљу и земљу српских повратника и избјеглих и прогнаних Срба (сију житарице, напасају своја стада, сјеку дрва, градје објекте), куће, станове и привредне објекте

Захјев: Предложити Сабору Републике Хрватске да донесе одговарајуће законско рјешење који ће бити враћена незаконито запосједнута (узурпиране) српска имовина у што краћем временском року.

2. Обнова, ратом и терористичким акцијама, уништене имовине у пређашње стане или правична надокнаду за уништену, оштећену и несталу покретну и непокретну имовину

а) Остало неријешено 3.000 жалби за обнову оштећених или уништених кућа избјеглих и прогнаних Срба

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

Захтјев: у року од 3 мјесеца ријешити жалбе за обнову које се нису ријешиле од 2005. године

b) **Законом** о обнови нису обухваћени оштећени или уништени привредни и помоћни објекти (штале за стоку и др) неопходни за одржив повратак избјеглих и прогнаних Срба

Захтјев: омогућити одговарајућим законским рјешењем обнову уништених и оштећених привредних привредних и помоћних објеката у циљу стварања услова за одржив повратак или омогућити накнаду штете

c) Око 3.000 избјеглих и прогнаних Срба власника уништених и оштећених кућа није поднио захтјев за обнову у року до 2004. године из страха за властиту безбедност због етнички мотивисаних суђења

Захтјев: отворити нови рок за обнову оштећених и уништених кућа

d) Уговором о обнови склопљеним између државе и власника кућа, између осталог, пише да се власник куће мора вратити у року од једне године од дана употребне дозволе иако нису створени услови за одрживи повратак.

Ако се власник не усели у кућу у прописаном року Државно одвјетништво шаље власнику захтјев за мирно рјешење спора и захтјева да, у року од три мјесеца, исплати уложена средства у обнову куће (између 20 и 40 хиљада евра) иако држава није обезбедила услове за одрживи повратак. У случају да власник куће није у стању да исплати средства држава подноси тужбу и продаје кућу.

Захтјев: Предложити Сабору Републике Хрватске да донесе одговарајуће законско рјешење који ће бити промјењена одредба Уговора о обнови између државе и власника уништене куће о повраћају средстава ако прогнано или избјегло лице стално не борави у обновљеној кући. Сматрамо да важећа одредба у уговору крши право на слободу кретања корисника средстава на обнову, а чиме се истовремено и крши право које

гарантује заштиту власништва према Европској конвенцији о заштити људских права;

3. Правична надокнада за уништену, оштећену и несталу покретну и непокретну имовину

Хрватски сабор је 1996. године укинуо члан 180. Закона о облигационим (обавезним) односима и на тај начин онемогућио преко 10.000 грађана српске националности да траже накнаду штете због уништених кућа, привредних објеката, помоћних објеката, аутомобила у терористичким акцијама ван подручја ратних дјеловања.

Изван подручја ратних дејстава срушено је преко 10.000 кућа и привредних објеката у власништву Срба у терористичким акцијама. Тврдњу да је ријеч о организованом државном терору потврђује и то што хрватска полиција никога није ухапсила, као што није било ни истрага ни информативних разговора. На примјер, на ширем подручју града Бјеловара минирано је око преко 800 кућа и привредних објеката у власништву Срба. Хрвату Ивану Срнецу кућа је, такођер, минирана јер је као замјеник начелника Полицијске управе Бјеловар 1992. године почео тражити кривце за експлозије. Оштећени Срби немају право на накнаду штете већ само право на обнову иако је ријеч о терористичком актима а не о ратној штети. За уништене викендице, привредне објекте, помоћне објекте и аутомобиле не могу добити ништа.

Право на обнову уништених или оштећених кућа и викендица није могло да оствари око 25.000 грађана Србије због тога што нису имали пријављено пребивалиште 1991. године. Такође, право на обнову нису могли да остваре бивши носиоци станарског права који су протјерани из хрватских градова током 1991 и 1992. године и побјегли су на подручје Крајине, у Србију или у треће земље јер нису имали пријављено пребивалиште 1991. године а станови су им одузети у незаконитим судским поступцима јер тобоже нису боравили 90 дана у стану. Кључно питање јесте да се свим грађанима српске националности омогући обнова кућа, привредних и помоћних објеката у пријашњем облику или да добију надокнаду штете за уништену или украдену имовину.

Правни оквир у Хрватској којим се уређују питања везана за надокнаду штете за спаљену или минирану имовину је дискриминаторски тј. онемогућује накнаду штете. Хрватски сабор је 1996. године укинуо члан 180. Закона о облигационим (обавезним) односима на основу којих су грађани могли тражити накнаду штете насталу услед аката насиља и терора, што је укључивало накнаду за намјерно уништену имовину од

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

стране припадника Хрватске војске или полиције. Три године касније Хрватски сабор је донио допуне Закона о облигационим (обавезним) односима којима су обустављени сви судски поступци за накнаду штете коју су починили припадници Хрватске војске или полиције. Представници мисије ОЦЕ-а у Загребу су критиковали поступке Хрватске јер није у складу са међународним стандардима да се судске пресуде о накнади за уништenu имовину, као и нерешене тужбе ретроактивно поништавају. Лица која су поднијела тужбу за надокнаду штете прије јануара 1996. године су третирана као да су поднијела захтјев за обнову. Међутим, законом о обнови није била предвиђена обнова срушених пољопривредних и помоћних објекта нити обнова кућа у некадашњем облику него по принципу 35 м2 по власнику и по 10 м2 по члану домаћинства.

Република Хрватска је под притиском међународне заједнице донијела три закона која су ступила на снагу 1. августа 2003. године и која су требала да регулишу питање надокнаде штете. Према тим прописима, лица које нису уложила тужбу за надокнаду штете настале услед терористичких аката (ако је штета настала пре јануара 1996. године) или штете која нанета од стране снага војске или полиције (ако је штета настала пре новембра 1999.) више то не могу да учине јер је тужба већ застарела. Према Закону облигационим (обавезним) односима лице има право да поднесе тужбу у року од 5 година од штетног догађаја. Пошто су закони усвојени 2003. године очигледно је да власници уништених објеката нису имали законску могућност да поднесу тужбу за надокнаду штете. Због одредаба закона о облигационим (обавезним) односима (члан 230 којим се регулише период застаре) о застари поступка било немогуће остварити право на накнаду за уништenu имовину али и за физичке повреде (ко није покренуо кривични поступак).

Захтјеви:

- да се укину три закона из 2003. године који су дискриминаторски према избјеглим и прогнаним Србима

- да се у Закон о облигационим (обавезним) односима врати одредба о обавези државе да надокнади штету онима којима је имовина уништена терористичким актима (одредба о накнади штете за имовину уништenu у терористичким актима укинута је 1996. године да Србима не би била надокнађена штета за уништenu покретну и непокретну имовину);

- предложити Сабору Републике Хрватске да донесе одговарајуће законско рјешење

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

које ће омогућити власницима уништене имовине приступ суду ради заштите и да се укине одредба о застари (у највећем броју случајева у питању су Срби чија је имовина уништена у терористичким актима а који из страха нису подносили тужбе за накнаду штете чиме су послије пет година изгубили право на подношење тужбе);

- омогућити обнову или правичну надокнаду штете за покретну и непокретну имовину свих власника која је уништена ратом или терористичким акцијама прије или за вријеме оружаних сукоба

4. Повратак одузетог станарског права или правичну новчану надокнаду, без икаквог условљавања и ограничавања

У подручју ван ратних дјеловања (већи хрватски градови) грађанима српске националности незаконито је одузето око 30.000 станова на којима је постојало станарско право. На подручју посебне државне скрби (подручје захваћено ратом) одузето је 10.000 станова на којима је постојало станарско право. Хрватски судови су се позвали на Закон о стамбеним односима из бивше СФРЈ у коме пише ако носилац права не борави у стану више од 90 дана стан ће му бити одузет. Није узета у обзир чињеница да су Срби насилно протјерани и да није постојала никаква могућност да се у наведеном року врате. Овакви станови су послије тога, на основу Закона о откупу станова, били откупљени од стране нових носилаца станарских права. Тако су корисници станова добили предност над власницима.

Уместо да Република Хрватска врати одузета станарска права по моделу који је примењен у Босни и Херцеговини, она током 2003. године доноси социјални Програм стамбеног збрињавања који је дискриминаторски према носиоцима станарског права. Комитет Ујединињених нација за људска права у предмету Војновић против Хрватске сматра да укидање станарског права темељем хрватског закона представља произвољно мијешање у право на дом, супротно Међународном пакту о грађанским и политичким правима.

Станарско право је било исто за све станове и носиоци станарског права у бившој СФРЈ имали су једнака права али и обавезе. Једно од тих права било је и наслеђно право. То значи да је носиоц станарског права имао право на тај стан докле год је он жив или постоје његови потомци.

Станарско право је било власништво и имовина. То доказује и откуп свих оних станова над којима је постојало станарско право за 10% тржишне вриједности. Да станарско право није било власништво и имовина онда би се ти станови откупљивали по тржишним цијенама а не за само 10% тржишне вриједности. Дакле, станарско право је имало обиљежја 90% власништва (једино што носиоц станарског права није смио продати стан, све остало је смио као власник стана) држава је одлучила носиоцима станарског права омогућити откуп станова за 10% тржишне вриједности како би носиоци станарског права стекли 100% власништво над становима.

Проф. Др. Иван Пађен с Факултета политичких наука у Загребу је септембра 2005. године у листу Ферал Трибуне изјавио, цитат, „...Станарско право је, наравно, власничко право, па сходно томе ужива као људско право заштиту и по Уставу и по Конвенцији те ту заштиту треба да пруже и хрватски судови и Европски суд за људска права. Сходно томе, Република Хрватска треба свима некадашњим носиоцима станарског права, укључиво оне који су то право изгубили услијед ратних околности те оне који су то право имали на становима у приватном власништву, омогућити да откупе право власништва на тим становима под условима Закона о откупку станова на којима постоји станарско право“.

Хрватска је као насљедница СФРЈ (што је записано и у Уставу Хрватске) преузела све обавезе које је имала СФРЈ. Исто тако сва стечена права у СФРЈ пренијела су се на Републику Хрватску, а једно од тих права је и станарско право. Хрватска је 1996. године укинула станарско право али то не значи да оно више не постоји. Стечена права не могу се укинути и о томе јасно говори и Анекс Г Бечког споразума о сукцесији да се сва стечена права у вријеме СФРЈ и након распада СФРЈ морају поштовати. Законом не може узети стечено право.

Захтјев: предложити Сабору Републике Хрватске да донесе одговараје законско рјешење којим ће бити омогућено да корисницима станова врате њихови станови на којима су имали стечена права. Тражимо да свим грађанима (око 40.000) омогући откуп тих станова по истој цијени коју су плаћали бивши носиоци станарског права по уставном принципу једнакости грађана пред законом (од 50 до 100 € по м²). Ако није могућ повратак истих станова онда саградити станове у истом опсегу и квадратури који су имали некадашњи станови и омогућити исте услове откупа или правичну новчану надокнаду.

5. Исти услови откупа за лица која су добила стан кроз тзв. Програм стамбеног збрињавања;

Као замјена за поврат станарског права Хрватска је 2003. године усвојила тзв. Програм стамбеног збрињавања као неку врсту социјално-хуманитарног програма који је дискриминароски за бивше носиоце станарског права српске националности јер не смију имати нигдје на свијету било какву другу имовину а откупна цијена је 50% већа од тржишне цијене. Начело једнакости грађана пред законом захтијева да правни односи за особе које се налазе у истој или сличној правној ситуацији морају бити законом уређени на једнак начин за све .

На подручју ван ратних дјеловања (хрватски градови) одузето је око 30.000 станова протјераним Србима. До марта 2011. године поднијето је 4.598 захтјева (око једне шестине). Ријешено су 3.434 захтјева за стамбено збрињавање, од чега 1.575 позитивно, те 1.859 негативно, а 1.164 захтјев још није ријешен јер нису комплетирани са свом потребном документацијом.

Република Хрватска откуп (приватизацију) станова није уредила на јединствен начин већ је прописима различите правне снаге прописала неједнаке увјете за приватизацију станова и довела грађане у неједнак положај. На примјер:

- *Закон о продаји станова на којима постоји станарско право* омогућио је већини грађана у периоду од 1991. до краја 1997. године да станове откупе по цијени од око 10% њихове тржишне вриједности.

- *Уредбом о увјетима за купњу обитељске куће или стана у државном власништву на подручјима посебне државне скрби*, омогућено је да се станови откупе по цијени од око 30% њихове тржишне вриједности (нпр. у Вуковару је 175 еура по квадратном метру за готовинску уплату те двоструко више отплату у рата. Предвиђена цијена је готово 3 пута већа од цијене која би била да се примени закон по којем је приватизована већина станова у Хрватској.

Одлука о продаји станова у власништву Републике Хрватске, утврђује просјечну откупну цијену стана која је просјечно 5 и више пута већа од оне по којој је

приватизована већина станова у Хрватској до 1997. године (просјечно 50% и више посто од тржишне вриједности стана).

- *Закон о подручјима посебне државне скрби* омогућио је, пак, једном дијелу грађана Хрватске, углавном избјеглим Хрватима из БиХ, да стан у државном власништву, који им је дат у најам, приватизирају бесплатно, тј. да остваре право на стамбено 3
брињавање
даровањем стана у државном власништву.

Различитим прописима утврђени су, дакле, неједнаки услови за приватизацију станова, јер је једним грађанима омогућена приватизација станова по цијени од око 10% њихове тржишне вриједности (у периоду од 1991. до 1997. године), другима по цијени од око 30% њихове тржишне вриједности (подручје источне Славоније, Барање и западног Сријема), трећима по цијени од око 50% и више посто од њихове тржишне вриједности (избјегли и прогнани Срби), а четвртима бесплатно (избјегли Хрвати из Босне и Херцеговине).

Примјерице:

-

хрватским држављанима - бившим избјеглицама из БиХ хрватске националности не само да су враћени станови и куће у БиХ, већ им се поврх тога, дарују и станови хрватских држављана српске националности на којима су имали станарско право,

-

избјеглим и прогнаним Србима, не само да су одузети станови у којима су живјели прије ратних сукоба, већ немају право на даровање стана у државном власништву, као што то имају бивше избјеглице из БиХ хрватске националности,

-

хрватским држављанима - бившим избјеглицама из БиХ хрватске националности се новим Законом о подручјима посебне државне скрби олакшавају увјети да им држава дарује стан или кућу, тако да могу задржати враћене куће и станове у БиХ и, поврх

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

тога, добити стан или кућу у Хрватској, јер је услов за остваривање права на стамбено збрињавање даровањем куће или стана да нема у власништву други стамбени објект само на подручју Републике Хрватске;

-

избјеглим и прогнаним Србима новим Законом не олакшавају се услови за остваривање права на стамбено збрињавање, већ, напротив, отежавају, јер сада више није услов да немају у власништву или сувласништву другу усељиву породичну кућу или стан само на подручју држава насталих распадом СФРЈ већ нити у другим државама широм свијета у којима бораве, или да исту нису продали, даровали и на било који други начин отуђили након 8. листопада 1991., односно нису стекли правни положај заштићеног најмопримца.

Захтјев: Потребно је унаприједити садашњи модел стамбеног збрињавања на начин да се уведе правни режим за кориснике стамбеног збрињавања на цијелом територију Републике Хрватске, који је примјењиван за бивше носиоце станрског права. То значи омогућити право на откуп стана под истим условима (10 % тржишне вриједности стана), укинути услов да лице нема други стамбени објект у власништву и да алтернативни стан се добије у мјесту гдје је бивши носиац имао стан на којем је постојало станарско право.

6. Исплата доспјелих, а неисплаћених пензија

Као што је добро познато, од октобра 1991. године, око 50.000 Срба корисника хрватских пензија, који су наставили живјети у на територијама ван контроле хрватских власти или су избегли у Србију и Црну Гору или на неком другом мјесту, остао је без својих пензија, односно исплата истих им је обустављена једностраним актом хрватског пензионог фонда.

Хрватски фонд за мировинско осигурање, и дан данас одбија да овим лицима, исплати доспјеле, а неисплаћене пензије, позивајући се на прекид платног промета, ратне околности и слично. Овај поступак хрватских власти је у директној супротности са Конвенцијом бр. 48. Међународне организације рада, на чију се примјену обавезала и Република Хрватска. Наиме, Међународна организација рада је на свом 19. засједању

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

1935. године донијела Конвенцију о очувању права на пензију радника који мигрирају.

Одредба члана 19. Конвенције, оставља могућност, државама да склопе билатералне уговоре, али исто тако да уреде начин стицања и очувања стечених права "најмање једнако толико повољним као што је то уређено овом Конвенцијом".

Споразум између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о социјалном осигурању, који је ступио на снагу 01. маја 2003. године не регулише никаква права на давања прије његовог ступања на снагу.

Члану 5. Закона о мировинском и социјалном осигурању Републике Хрватске, који се примјењује од 01.01. 1999. године уграђена је одредба о застари потраживања доспјелих, а неисплаћених пензија у року од 3 године, који се рачуна од дана доспјелости, што указује да је и овом случају законска препрека онемогућила кориснике да добију право да добију исплате из Мировинског Фонда у који су уплаћивали током својег радног вијека. У том правцу би била неопходна промјена законодавства које регулише ово питање

Република Хрватска и даље упорно одбија да изврши ову обавезу према својим држављанима, и то, углавном, онима српске националности који су у спорном периоду боравили у Републици Србији и читав низ година били ускраћени за своја стечена права из пензијског осигурања, чиме се директно крше обавезе преузете чланством у Међународној организацији рада.

Захтјев: предложити Сабору Републике Хрватске да донесе измјену Закона о мировинском осигурању који ће се омогућити исплата доспјелих, а неисплаћених пензија избјеглим и прогнаним Србима. Просјечно се дугује 81 пензија по особи.

7. Признање комплетног радног стажа до 1991. године и конвалидацију радног стажа са признатим доприносима за период 1991-1995. године

Дијелу избјеглих и прогнаних Срба није признат дио радног стажа који је стекао до

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

1991. године са образложењем да нису улаћивани доприноси. Истовремено, грађани хрватске националности немају такав проблем.

Избјеглице и прогнаници који су стекло услове за остварење права на сразмјерни дио хрватске пензије, у складу са Споразумом о социјалном осигурању, закљученим између Републике Хрватске и СР Југославије, чији је правни слиједник Република Србија не могу да остваре цијели радни стаж. Због неусклађености прописа који регулирају старосно доб која је потребна за остваривање права на пензију, тако да им хрватски фонд не жели признати године стажа које су остварене у Републици Хрватској.

За многе избјеглице и прогнанике је проблем конвалидације стажа осигурања оствареног на подручјима Републике Хрватске која су она била под заштитом или управом Уједињених народа у периоду од 1991. до 1995. године. Без обзира што је накнадно омогућен нови рок за конвалидацију радног стажа, као релевантни докази се не признају радне књижице, оригинални школски дневници, здравствене књижице и сл., иако се и у самој Уредби за провођење Закона о конвалидацији за управно подручје рада, запошљавања, мировинског и инвалидског осигурања, доплатака за дјецу, социјалне скрби и заштите војних и цивилних инвалида рата, прописује да се права, утврђена овом Уредбом, утврђују на темељу чињеничног стања утврђеног, поред осталих, и писменим доказним средствима (чланак 8.);

Захтјеви:

- признати комплетан радни стаж грађанима српске националности који су стекли до 1991. године;

- предложити Сабору Републике Хрватске да донесе измјену Закона о конвалидацији који ће бити омогућена једноставнија процедура за конвалидацију радног стажа за период од 1991 до 1995. године и у случају недостатка писаних доказа који су уништени за вријеме рата увести посебан поступак пред редовним судом којим ће се утврђивати радни стаж у том временском периоду. Након утврђивања радног стажа исти би се уписао у радну књижицу.

8. Исплату девизне и динарске штедне

Приликом евидентирања имовине избјеглих и прогнаних Срба извршене 1996. године, укупно је пријављено 180 милиона тадашњих немачких марака и 3,5 милијарди динара у хрватским пословним банкама и 600 милиона динара у хартијама од вредности.

Избјегли и прогнани Срби из Републике Хрватске девизне су штедише „Југобанке“, или неке друге банке са других подручја које су, у ванредним условима, престале са радом. Већина тих штедиша-људи, и након толико година, покушава доћи до било какву информације у вези наплате старе девизне штедње. У вези Југобанке обрађали су се разним институцијама у Републици Хрватској и Републици Србији, али без икакве наде. Многи су постали трагачи социјалне помоћи иако имају позамашну девизну штедњу.

Захтјев: предложити Сабору Републике Хрватске да донесе одговарајуће законско рјешење којим ће бити извршена исплата старе динарске и девизне штедње избјеглим и прогнаним из Републике Хрватске, на начин који је примјењен на све остале држављане Републике Хрватске са пребивалиштем у Хрватској, којима је та штедња претварена у јавни дуг и исплаћена sukcesивним исплатама кроз одређени временски период.

9. Накнада за неучествовање у процесу приватизације

Приватизација друштвених предузећа у Републици Хрватској без активног учешћа повратника/избјеглица озбиљно утиче на процес повратка. То се не односи само на градске већ и на сеоске средине, јер је велики број становника у сеоским срединама зарађивао за живот радом у локалним предузећима, док је пољопривреда често представљала тек секундарни извор прихода.

Постоје непремостиве препреке за пуно учешће избјеглица и повратника у том делу економског живота у областима повратка. Ови проблеми се могу уочити анализом реалне ситуације избјеглица и повратника који од самог почетка нису имали приступ информацијама које се односе на процес приватизације. Значајан број избјеглица из Републике Хрватске настанио се у Републици Србији и није им дата могућност да учествују у процесу приватизације. Према томе, дугогодишње одсуствовање избјеглица из претходног мјеста пребивалишта представљало је стварну препреку за њихово учешће у процесу приватизације на начин који би им омогућио да остваре дио својих економских права.

Пошто је трансформација друштвеног власништва највећим делом завршена (у складу са Законом о претворби), било би неопходно правно регулисати поступке приватизације средстава пренијетих на Хрватски фонд за приватизацију у процесу трансформације друштвеног власништва, тј. оних средстава која су, у складу са посебним прописима и на правно ваљан начин, постала својина државе, жупанија, градова и општина.

Захтјев: Предложити Сабору Републике Хрватске да донесе одговарајуће законско рјешење којим ће се бити омогућено накнадно учешће у приватизацији избјеглим и прогнаним Србима, на начин који је примјењен на све остале држављане Републике Хрватске са пребивалиштем у Хрватској. Уколико то није могуће предлажемо да се донесе законски или подзаконски акт којим ће бити омогућена новчана накнада из средстава Хрватског фонда за приватизацију због неучествовања у приватизацији услјед околности оружаног сукоба.

10. Ревизија пресуда за ратне злочине донесених у одсуству окривљених

11. Поштено и уједначено процесуирање ратних злочина и престанак етнички мотивисаних суђења

У Републици Хрватској су били на снази, и још увек су, двоструки стандарди у суђењима за ратне злочине, тежи према Србима, а далеко блажи према припадницима сопственог народа и сопствених оружаних снага. Све релевантне међународне организације и институције, годинама уназад, критички су се односиле према „етнички обојеним суђењима“ за ратне злочине пред хрватским судовима. Због кривичних процеса против Срба за ратне злочине и за оружану побуну у периоду 1991.-2011. године, без обзира на то што је кривично дело оружане побуне под амнестијом, око 100 хиљада Срба, највише из категорије радно и плодно способних, нису могли да се врате или слободно путују у Републику Хрватску јер су очекивали да ће бити, процесуирани за ратне злочине. Наиме, за ратни злочин и оружану побуну хрватски правосудни органи су процесуирали око 25 хиљада Срба, што ако се помножи са четири, колико просечно домаћинство броји чланова (ако се не враћа глава породице, не враћају се ни чланови његове уже породице), даје горе наведену бројку.

Наведену тезу потврђује и слиједећа чињеница. Учествујући на Међународној

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

конференцији о наслеђу хашког Трибунала, одржаној у Хагу 24. и 25. фебруара 2010. године, предсједник Врховног суда Републике Хрватске Бранко Хрватин и државни одвјетник (тужилац) Младен Бајић, уз присуство тадашњег министра правосуђа у Влади РХ (Ивана Шимоновића), пред аудиторијем од око четири стотине људи, међу којима су биле и породице жртава, рекли су да је Република Хрватска на неки начин отишла прешироко у оптуживању људи који су сада у Србији, прије свега хрватских држављана српске националности који се терете за ратне злочине. Тужилац Бајић је током дискусије навео да тужилаштво коригује оптужнице и смањује број оптужених.

Државно одветништво Републике Хрватске (у даљем тексту: ДОРХ) је у новембру 2004. године објавило списак осумњичених, оптужених и осуђених лица за ратне злочине пред хрватским судовима са стањем на дан 01. септембра 2004. године. Био је то први интегрални списак процесуираних лица у Републици Хрватској за дела ратних злочина. На поменутом списку, са стањем на дан 1. септембар 2004. године, налазе се имена 1.993. лица. Међу 1.993. процесуираних у активном статусу за ратне злочине пред хрватским судовима, налазио се само 21 припадник Оружаних снага Републике Хрватске (један одсто од укупног броја процесуираних). На овом списку нису се налазила имена оних лица против којих је поступак био обустављен, односно оних који су ослобођени оптужбе или је против њих оптужба одбијена (у даљем тексту „процесуирани у пасивном статусу“).

На састанку министара правде Хрватске и Србије, одржаном у Београду 29. јуна 2010. године формирана је мешовита комисија „са задатком да преузме попис имена осумњичених, оптужених и осуђених за кривична дела ратних злочина“. Већ на првом састанку ове комисије, одржаној 13. јула 2010. године, стране уговорнице су размјениле спискове процесуираних за ратне злочине пред правосудним органима и једне и друге државе, а договорени су и критеријуми и методе рада, тако да ће сви заинтересовани грађани моћи у Министарству правде Србије и Хрватске да утврде да ли се налазе на тим списковима. На списку процесуираних које је хрватска страна предала српској под називом „Лица против којих се проводи истрага, оптужених без пресуде и осуђених за ратне злочине у РХ на дан 31.03.2010. године“ налази се укупно 1.534 лица. Међу 1.534 процесуираних у активном статусу за ратне злочине пред хрватским судовима, налазе се и 83 припадника Оружаних снага Републике Хрватске (пет одсто од укупног броја процесуираних), што је напредак у односу на поменути списак ДОРХ-а из 2004. године. Наведени напредак је недовољан у контексту доследног поштовања начела владавине права.

ДОРХ је крајем 2010. године доставио Министарству правде Републике Србије најновији списак осумњичених, оптужених и осуђених лица за кривична дела ратних злочина пред хрватским судовима са стањем на дан 30. септембар 2010. године. На овом списку је

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

укупно 1.549 лица. Анализа показује да је на овом најновијем списку у односу на онај претходни од 31. марта 2010. године, 15 лица више. Поименичним упоређивањем овог са претходним списком утврђено је да је са претходног списка скинуто 65 имена, а на новом списку додато 80 нових имена, што даје бројку од 145 различитих имена у међусобном односу ова два списка.

Према досадашњем искуству, у раду хрватских правосудних органа по питању процесуирања Срба за ратне злочине, може се закључити да судски процеси, поред оправданог разлога да се сви починиоци ратних злочина изведу пред лице правде, имају и други циљ – одвраћање избјеглица, првенствено Срба, од повратка у завичај. Наиме, упоређивањем досад објављених спискова процесуираних за ратне злочине, долази се до закључка да су спискови поприлично несређени, да нека лица без основа нестану са појединог списка, па се поново појаве на другом списку а све то код избеглица, оних којих се ови спискови највише и тичу, изазива страх од тајних спискова, што избеглице највише и одвраћа од повратка.

Хрватско правосуђе користи институт незастаревања кривичног гоњења за ратне злочине и изнова отварају истраге против лица (углавном Срба), којих није било на претходним списковима. Међу 105 до сада ухапшених Срба из Хрватске по потерницама из Загребa, било је чак 13 грешака у идентитету. Код избеглих и прогнаних Срба ствара се утисак да су те грешке део смишљеног плана хрватског руководства да се сви Срби из Хрватске држе под тензијом, да се сваки од њих може наћи, без обзира на то да ли је за нешто крив или није, под оптужбом или пресудом за ратни злочин, што им је уједно и порука да се не враћају или не путују у Хрватску.

Такође, хрватско правосуђе је од самог почетка сукоба, што значи од 17. августа 1990. године, почело процесуирати Србе за кривично дело оружане побуне. Према званичним подацима Министарства правосуђа Хрватске од 25.02.2002. године, од дана ступања на снагу Закона о општем опросту тј. од 5.10.1996. године, па до краја 2001. године, амнестирано је за кривично дело оружане побуне 21.255 лица. Тај број је сада знатно већи јер су надлежна државна одвјетништва Хрватске и после 2001. године вршила преквалификације с кривичног дела ратних злочина на оружану побуну, после чега се и на та лица примењује Закон о општем опросту. Потенцијални повратници се плаше могућности, коју најављује и ДОРХ, да би се, могуће и из неких дневнополитичких разлога, поново могли активирати кривични поступци обустављени због преквалификације ратних злочина у оружану побуну. Коначан списак процесуираних, као ни списак амнестираних за оружану побуну никада није објављен целовито што изазива страх да су и даље на неком „тајном списку“ и да ће бити ухапшени уколико би се вратили у завичај.

Од 15. јула 2010. године информације о евентуалном вођењу кривичног поступка пред

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

правосудним органима РХ могу се добити у Министарству правде Републике Србије. Према упутству објављеном на сајту овог министарства (www.mpravde.gov.rs) треба попунити прописани формулар који се може скинути са наведеног сајта и уз копију личне карте предати га на писарници Министарства правде, после чега ће подносилац захтева добити одговор у најкраћем могућем року, најкасније за 15 дана. Шта значи потврда Министарства правде? На писмени захтев подносиоца, Министарство правде шаље типизоване одговоре у две варијанте; или да подносилац није на списку процесуираних или да јесте, и ако јесте у којој фази му је кривични поступак. Они који су добили одговор да нису, обавезно питају да ли им тај одговор гарантује да могу слободно путовати и у Хрватску и ван Хрватске. Информација о статусу пред Хрватским судовима односи се на период до одређеног дана, у конкретном случају до 31. септембра 2011. године, али не и после тога дана. Зна се да ратни злочини не застаревају и да је могуће било када процесуирати неко лице за ратни злочин. Досадашње искуство нас учи да је довољно да комшија Хрват за повратника Србина поднесе пријаву полицији да је у току рата „нешто урадио неком Хрвату“ и да следи притварање, а после тога најчешће и привођење уз пријаву истражном судији. Значај тих потврда упитан је и због несређености спискова/евиденција о процесуиранима. Једно је сигурно, а то је да ако је неко процесуиран, а добио је потврду да није на списку процесуираних, та потврда га неће спасити од евентуалног хапшења или судског процеса.

У Хрватској је почетком 2009. године ступио на снагу нови Закон о кривичном поступку у којем је једна од новина и одредба о обнови кривичног поступка без присуства за 435 Срба који су осуђени у одсуству због ратних злочина. Дакле, ова одредба даје законску основу да сви они који су осуђени у одсуству, уколико су у могућности да прибаве нове чињенице и доказе у корист своје невиности, директно или преко својих адвоката, односно надлежног тужилаштва, без њиховог присуства, што значи и без одласка, добровољног или екстрадиционог, у хрватске затворе, поднесу захтев за понављање поступка и да у томе успеју. Нажалост, многа осуђена лица немају довољно средстава да узму адвоката.

Министри правде Хрватске и Србије, на састанку одржаном у Загребу 27.09.2006. године, договорили су се о проширеној сарадњи у процесуирању ратних злочина. На основу договора министара Тужилаштва за ратне злочине Србије и Хрватске дана 13.10.2006. године потписали су Споразум о сарадњи у прогону учинилаца кривичних дела ратних злочина, злочина против човечности и геноцида, који је убрзо по потписивању почео да се и примењује у пракси. Према овом Споразуму не уступају се предмети како то предвиђа Европска конвенција о уступању кривичних поступака, којом је прописано да се кривични поступци у фазама истраге и оптужбе уступају држави у којој окривљени борави и у којој га држављанство штити од изручења у државу која га је процесуирала. По овом Споразуму уступају се докази, што омогућава потписницама да држе отвореним поступке за које су доказе уступили другој потписници, све док их та

Пише: Миодраг Линта
петак, 20 мај 2011 13:00

друга страна не обавести о коначном исходу поступка пред својим судом, и да тек потом одлучи да ли ће предмет затворити или ће наставити с поступком.

Према подацима Тужилаштва за ратне злочине Србије хрватско тужилаштво је уступило 20 предмета на којима је неколико десетина процесуираних лица. По добијању доказа, Тужилаштво за ратне злочине, без обзира на то у којој фази је поступак био, враћа га у фазу истраге, не осврћући се уопште на правоснажну пресуду хрватских судова. Тако се дешава да су иста лица правоснажно осуђена за исто дело пред судовима у обе државе. Неки су опет у једној држави оптужени, а у другој ослобођени за исто кривично дело. И они који су ослобођени пред судом у Србији, ако се налазе на списку процесуираних ДОРХ-а или на Интерполовој потерници, биће ухапшени чим напусте територију Републике Србије.

Захтјеви:

-
процесуирати починиоце ратних злочина (припадници Хрватске војске и полиције) против Срба у складу са међународним правним стандардима (злочини учињени против Срба за вријеме и послје операција “Бљесак” и “Олуја”, Миљевачки Плато, Пакрачка пољана, Сисак, Карловац, Осијек, Загреб и бројна друга мјеста у Хрватској)

-
извршити озбиљну ревизију досадашњих поступака вођених против Срба који су често вођени без валидних доказа и противно међународним стандардима;

-
да Република Хрватска објави имена свих процесуираних лица, оних процесуираних па амнестираних за оружану побуну (21.255 лица); оних против којих је истрага обустављена или против којих је после оптужбе поступак обустављен, оптужба одбијена или су ослобођени оптужбе (преко 2.200 лица), као и оних правоснажно осуђених за које је Државно одвјетништво РХ затражило обнову поступка и против којих је, послје дозвољене обнове, без њиховог знања и учешћа у поступку дошло до одбијања оптужбе или до обуставе поступка (за сада најмање 52 лица);

-

ускладити Споразум о сарадњи у прогону починилаца кривичних дјела ратних злочина, злочина против човечности и геноцида између Републике Србије и Републике Хрватске у складу са Европском конвенцијом о уступању кривичних поступака, којом је прописано да се кривични поступци у фазама истраге и оптужбе уступају држави у којој окривљени борави и у којој га држављанство штити од изручења у државу која га је процесуирала;

-

омогућити свим избјеглим и прогнаним лицима осуђеним у одсуству било у Републици Хрватској било у Републици Србији обнову кривичног поступка. Надлежни органи обе државе треба да доставе једна другој предмете са пресудом и доказима надлежним органима и прате обнову кривичног поступка:

12. Завршетак процеса ексхумације и идентификације несталих лица

У Републици Хрватској је познато преко 600 гробних мјеста у којима се налазе посмртни остаци Срба

Захтјев: да надлежни органи Републике Хрватске ексхумирају и идентификују посмртне остатке Срба и предају их њиховим породицама у што краћем временском року

У име 100 избјегличких удружења и завичајних клубова,

Миодраг Линта